

Ф. Л. УОЛЪС
ЖИВОТИНЧЕТО НА БОУЛДЪН

Превод от английски: [Неизвестен], 1974

chitanka.info

Докато вадеше подаръците, той забеляза, че ръцете му треперят. Ако беше на Земята, това щеше да бъде симптом на най-обикновен грип, но в звездната система на Центавър то бе началото на края. Но Ли Боулдън се намираше на Ван-Даамас и не знаеше какво предвещават тези тръпки. Земяните бяха дошли на тази планета съвсем наскоро и още не познаваха тукашните болести. А заселването на новите планети винаги е свързано с риск.

Впрочем Боулдън не се разтревожи много, а спокойно продължаваше да брой подаръците. За пръв път почувствува, че не му е добре преди около час. Има време, ще вземе мерки, когато се върне в селището — полетът до него трае само дванадесет часа. В базата разполагат с най-новите лечебни средства.

Той подреди подаръците на спретната пирамида, като се постара да ѝ придаде по-внушителен вид: в нея имаше пет чифта локаторни очила, седем бързострелящи карабини и седем пачки патрони към тях. Земяните строго спазваха местния обичай, който изискваше подаръците да бъдат винаги нечетно число.

Вандаамасецът гледаше подаръците равнодушно. В ръцете си държеше лък със странна форма, на бедрото му висеше колчан. Всичките му стрели с изключение на една бяха боядисани ярко алени или оранжеви. Сигурно за да ги намират по-лесно, когато не улучат, реши Боулдън. Сред цялата пъстра връзка привличаше погледа една стрела в наситен син цвят. Боулдън никога не бе виждал местен жител без такава стрела в колчана си.

Вандаамасецът стоеше все така неподвижно и леденият вятър от планините развяваше тънката му туника, която никак не го пазеше от студа.

— Отивам говори с другите — каза той на езика на земяните.

— Иди поговори — отвърна Боулдън, като се стремеше да потисне тръпките. С тази фраза познанията му върху местния диалект се изчерпаха и той продължи вече на родния си език. — Вземи подаръците. Те са за вас, каквото и да решите.

Туземецът кимна и пое очилата, сложи ги и погледна обгърнатите в гъста мъгла склонове на планината. Можеше да се очаква, че локаторните очила няма да представляват особен интерес за вандаамасците. Животът в планините така бе изострил зрението им, че гъстата мъгла им пречеше не повече, отколкото леката утринна

мъглица на земните жители. Но, колкото и странно да бе това, те се радваха най-много тъкмо на очилата. Възможността да виждат значително по-надалеч от обикновено ги привличаше по-силно дори и от карабините.

Туземецът дръпна очилата на челото си и се усмихна радостно. Като забеляза, че Боулдън трепери, той хвана ръцете му и ги загледа внимателно.

— Ръцете болни ли са? — попита той.

— Малко — отвърна Боулдън. — До сутринта ще ми мине.

— Отивам говоря — каза туземецът и след като събра подаръците, се отдалечи.

* * *

Ли Боулдън седеше край въртолета и чакаше, мъчеше се да отгатне дали този туземец има влияние сред хората от своето племе. Наистина те бяха избрали именно него да преговаря със земляните, но може би го бяха пратили просто защото по-добре от останалите разбира езика на пришълците.

А местните жители ще решат на своя съвет дали да дойдат на работа в селището. Ако им харесат подаръците, може и да се съгласят. Засега не му оставаше нищо друго освен да чака и да се постарее да овладее тръпките. Ръцете му бяха почти безчувствени, а краката му съвсем се бяха вдървили.

Скоро из мъглата излезе туземецът, който носеше продълговата кошница. Боулдън се разочарова — само един подарък срещу всичките очила, карабини и патрони! Значи не са се съгласили.

Туземецът остави кошницата и погледна Боулдън, без да продума.

— Говориха ли хората? — попита Боулдън.

— Ние говорили дойдем — отвърна туземецът, като свиваше пръстите си един след друг. — След пет и седем дни ние дойдем.

Изненадата бе приятна. Нима една единствена, изплетена от клонки кошница се равнява на многобройните великолепни произведения на високоразвитата земна цивилизация? Туземците, изглежда, смятаха така. Те си имаха свои разбирания за ценностите.

Предпочитаха един чифт очила пред три карабини, а кутийка игли бе за тях по-скъпа от пачка патрони.

— Добре, щом ще дойдете. Веднага тръгвам за селището, за да предам отговора ви — каза Боулдън.

Вътре в кошницата нещо мърдаше, но клонките бяха така плътно преплетени, че през тях не се виждаше нищо.

— Остани — посъветва го туземецът. — От планината идва буря.

— Ще мина встрани от нея — отвърна Боулдън.

Ако беше здрав, сигурно щеше да приеме поканата. Но трябва по-скоро да се върне в селището, за да има наблизко лекар. На още неизследваните планети и най-лекото неразположение може да се окаже дявол знае какво. Освен това той загуби цели две денонощия, докато намери племето в тази дяволска мъгла, и в базата сигурно вече се тревожат.

— Лети далеч встрани — каза туземецът. — Идва голяма буря.

Той взе кошницата, донесе я до вратата и я отхлупи. От нея изскочи някакво животно и се мушна в кабината.

Боулдън хвърли вътре недоволен поглед и видя в полумрака две светещи кръгчета. Не бе успял да зърне какво е животното. И никак не му се искаше то да се разполага, както си ще. Още повече, че ще трябва да се лети в такова време. Би предпочел да му дадат този подарък с кошницата. Но заедно с кошницата ще станат два подаръка, а за жителите на планетата четните числа бяха неприемливи.

— Той нищо лошо не прави — каза туземецът. — Той добър приятел.

Доколкото знаеше Боулдън, местните жители почти нямаха домашни животни, а за „животни-приятели“ чуваше за пръв път. Той запали светлината в кабината. Аха! Едно от ония тайнствени животинчета, които всяко племе държи в клетки недалеч от своите лагери. Никой не знаеше защо им са те — туземците или не можеха, или не смятаха за нужно да им обясняват това.

По всичко изглежда, че не ги ядат и във всеки случай не ги използват за работен добитък. Но въпреки думите на туземеца те не бяха и „приятели“ като кучетата и котките — никой не бе виждал местен жител да гали такова животно, та те дори и не се разхождаха свободно из лагерите им. И най-важното — никога досега не бяха

позволявали на земляните да се приближават до тези животни: учените в селището ще изпаднат във възторг от подаръка.

— Пипай го — каза туземецът.

Боулдън протегна треперещата си ръка и животното изтича към вратата. Жълтите му очи гледаха умно и дружелюбно. На ръст бе колкото малко куче, но приличаше на изящно миниатюрно мече с лъскава оранжева козина. Боулдън го погали по пухкавото гръбче и по пръстите му се разля топлина. Зверчето се изви и заблizza ръката му.

— Сега той знае твой вкус — каза туземецът. — Сега добре. Той твой.

Той се обърна и изчезна в мъглата.

Боулдън влезе в кабината и пушна моторите, а животинчето се настани на седалката до него. Странно защо туземците държат такива мили същества в клетки!

Той започна рязко да набира височина, като пресмяташе къде ще е най-добре да мине над планината, за да избегне приближаващия ураган. В мъглата не се виждаха върховете и се наложи да слезе ниско и да се движи успоредно на долината. Летеше с максимално допустимата при лоша видимост скорост, но въпреки това след няколко минути ураганът го застигна. Боулдън се опита да се издигне над горната граница на въздушните потоци, но този ураган сякаш нямаше горна граница. Местността, която се простираше долу под вертолета, бе нанесена на картата само условно и неистовството на електрическата енергия наоколо почти парализираше радиолокатора.

Стиснал лостовете за управление, Боулдън внезапно почувствува тъпа болка в раменете. Ръцете му се бяха вдървили съвсем, краката сякаш се бяха налели с олово. Животинчето се притисна към него отстрани и той трябваше да отблъсне с лакът пухкавата топка. За миг мисълта му заработи съвършено ясно. Не бива да губи време. Трябва да се приземи и да изчака бурята да спре — ако успее да намери място, подходящо за приземяване.

Като сви и отпусна няколко пъти пръстите си, Боулдън ги застави да му служат и започна да се снижава. Отпред се показа стръмен каменист склон. Той направи остър завой и продължи да търси.

Най-сетне намери подходящо място — тясна долина, донякъде защитена от вятъра — и хвърли котвата. Ако не се случи нещо непредвидено, тя ще издържи.

Боулдън спусна облегалката надолу, така че седалката се превърна в легло и понеже нямаше сили да вечеря, заспа веднага. Когато се събуди, ураганът все така бушуваше, а животинчето кротко си сумтеше, сгушило се под мишницата му.

Боулдън се почувствува така добре, че реши да хапне. Туземецът не му бе казал с какво да храни животинчето, но то с удоволствие изяждаше всичко, което му поднасяше човекът. Изглежда, бе всеядно също както хората. Преди да си легне отново, Боулдън спусна облегалката и на другата седалка, но животинчето предпочете пак да се притисне към него и той не го прогони — топлината, която излъчваше то, бе много приятна.

Така, като ту заспиваше, ту се събуждаше, Боулдън изчака бурята да спре. Те продължи ден и половина. Най-после облаците се разнесоха. Откакто се бе разболял, бяха минали два дни и четири — откакто бе напуснал селището.

Боулдън сметна, че е оздравял. Вече почти не чувствуваше ръцете си вдървени и предметите пред очите му не се раздвояваха. Той погледна животинчето, което се бе свило върху коленете му и го наблюдаваше отдолу нагоре с големите си жълти очи, сякаш го приканваше да си поиграят.

Но как да му позволи да лудува по време на полета!

— Я ела тук, животинче — каза му Боулдън, без да знае как да го нарече другояче. — Време е да тръгваме.

Той замъкна новия си приятел в отдалечения край на кабината, измайстори там някакво подобие на клетка и след като се убеди, че е достатъчно здрава, сложи животинчето вътре. Трябваше да го направи още веднага, но тогава се чувствуваше твърде зле, а и време нямаше, при това туземецът можеше да се обиди, че така се отнасят с подаръка му. Може би най-добре е точно, както стана.

На животинчето явно не му хареса да стои затворено. Известно време то тихичко писукаше, но млъкна, когато изреваха моторите. Боулдън се издигна право нагоре на такава височина, откъдето вече можеше да установи връзка. Съобщи накратко, че туземците са дали съгласието си, съобщи и за собственото си заболяване и взе курс към базата.

Десет часа той летя с пределна скорост; отказа се да обядва и само от време на време изяждаше по някое блокче концентрат.

Животинчето писукаше понякога, но Боулдън вече се бе научил да го разбира и знаеше, че не е гладно, нито иска да пийне нещо, а просто му се ще да бъде по-близо до него. Той обаче искаше само едно: по-скоро да се върне в базата.

Когато започна да се снижава за кацане, просналото се нашироко в равнината селище му се стори поразително красиво. Механиците от хангарите се завтекоха към вертолета. Отвориха вратата, пилотът пристъпи и падна ничком на пистата. Ръцете и краката му се бяха вдървили съвсем. Не бе оздравял.

* * *

Примижал, доктор Кеслър гледаше Боулдън през микроекрана и от това лицето му изглеждаше изопнато и неясно. Микроекранът представляваше сферично силово поле, което обхващаше главата на лекаря. Излъчваше се от пръстена, поставен на врата му върху яката на защитния комбинезон. То унищожаваше всички микроорганизми, които влизаха в досег с него. Комбинезонът бе съвършено непроницаем и нямаше никакви други отвори освен край врата. На китките материята бе по-тънка, а подметките бяха удебелени.

Боулдън забеляза това още веднага.

— Толкова ли е сериозно? — с мъка продума той.

— Най-обикновена предпазливост — гласът на лекаря бе някак приглушен, защото микроекранът изкривяваше и звука. — Нищо повече. Знаем какво ви е, но още не сме се спрели на ефективно лечение.

Боулдън сви устни. Микроекранът и защитният комбинезон сами по себе си бяха достатъчно красноречиви.

Лекарят бутна близо до него малък апарат и внимателно притисна ръката му в тесния жлеб. Окулярът се плъзна от другата страна на микроекрана и Кеслър започна да изследва ръката на пациента си от върховете на пръстите към лакътя и още по-нагоре, чак до рамото. Най-последно той престана да движи лещата.

— Тук ли е границата на чувствителността?

— Май че да... Пипнете ме. Да, по-надолу всичко като че ли се е вдървило.

— Чудесно. В такъв случай всичко е ясно. Касае се за „мехурчестата смърт“.

Боулдън пребледня и лекарят се засмя.

— Не се безпокойте. Името ѝ идва от картината, която се наблюдава в рентгеномикроскопа. Вярно е, че от тази болест умряха всички членове на разузнавателната експедиция, която откри Ван-Даамас, но вас не ви заплашва нищо сериозно.

Докато той гледаше, лекарят завинти окуляра за себе си и натисна едно копче отстрани. От лещата, прилепена към ръката му, изскочи почти невидима игла и се заби в мускула. Боулдън я видя, когато тя навлезе в зрителното поле на микроскопа, но не усети никакво убождане. Иглата бавно се приближи до тъмната нишка, но не я докосна.

Отвътре иглата беше куха и когато Кеслър натисна друго копче, тя започна да всмуква мъничките топчици през гъвкава тръбичка, която се движеше по протежение на нерва. Когато един малък участък беше изчистен от микроорганизмите, тръбичката се прибра в иглата и Боулдън почувствува слаба болка.

Като привърши, Кеслър полека освободи ръкава на Боулдън, издърпа апарата до стената, извади от него малка капсула и я пусна в контейнера до вратата. После дойде пак до леглото и седна.

— Така ли ще направите? — попита Боулдън. — Ще ги изпомпите ли?

— Не, за съжаление в човешкото тяло има твърде много нерви. Ако имахме десет апарата и достатъчно специалисти, щяхме да успеем някак си да попречим на разпространението им в едната ви ръка, но само толкова. — Той се облегна на стената заедно със стола. — Просто взех още една проба. Проверяваме на какво и как реагират тези микроорганизми.

— Още една проба ли? Значи вече сте вземали проби?

— Разбира се. Бяхме ви упоили за известно време, за да си починете хубаво. Вие или сте заболели в много лека форма, или имате извънредно силен вроден имунитет. От появата на първите симптоми са изминали вече три денонощия, а болестта все още е в началния си стадий. Тя унищожи първата експедиция за два дни.

Боулдън се загледа в тавана. Рано или късно хората ще се научат да лекуват тази болест, само че дали ще доживеее дотогава?

— Досещам се какво си мислите — каза лекарят. — Но не забравяйте, че ние разполагаме с най-съвременно оборудване. Сложихме култура от микроорганизмите в ултразвуковия акселератор и чрез него ускоряваме жизнения им цикъл десет пъти. До довечера вече ще знаем кои от нашите анти- и необиотици никак не им харесват. Тия дребосъчета са костелив орех, невероятно костелив, но вие не се безпокойте — ще намерим слабото им място.

Докторът продължи да обяснява, а Боулдън лежеше сякаш вцепенен, но мозъкът му трескаво работеше.

Микроорганизмите поразяват най-напред върховете на пръстите на ръцете и краката. Лекарската бригада бе стигнала до Ван-Даамас, когато участниците в първата експедиция не само вече бяха измрели, но и трупите им се бяха разложили и микроорганизмите бяха загубили своята активност. Въпреки това можеше със сигурност да се твърди, че смъртта е настъпила едва след като пагубните топчици са стигнали до главния мозък. Преди това, докато са се разпространявали по нервните разклонения, микроорганизмите не са причинили никакви необратими изменения.

Във всеки случай това съобщение беше приятно: той или ще оздравее, или ще умре, но не го заплашва съдбата на безпомощен инвалид. Допълнителна надежда му внушаваше и ултразвуковият акселератор. След като установят естествения резонанс на това едноклетъчно същество, лекарите ще могат да получат и да изследват в лабораторията десет поколения за същото време, за което в организма му ще завърши жизненият цикъл само на едно. Като се изключат участниците в разузнавателната експедиция, Боулдън се бе оказал единственият землянин, заразил се от тази болест, така че лекарите за пръв път наблюдаваха как се развива тя, но времето, което му бе отредено, бе повече, отколкото предполагаше той.

— Такива работи — заключи Кеслър. — А сега трябва да посочите къде сте били.

— Въртолетът има автоматичен борден дневник — отвърна Боулдън. — Той фиксира всички приземявания.

— Зная. Но координатната мрежа засега не е достатъчно точна и ще минат още няколко години, докато успеем да определим местата, където сте кацнали, с точност до няколко фута. — Лекарят разгърна

голяма снимка на местността с няколко отмятания по нея, сложи на очите на Боулдън стереочила и му подаде молив. — Ще можете ли?

— Сигурно.

Пръстите му вече почти не го слушаха и бяха съвсем безчувствени, но той все още можеше да притисне молива до картата. Кеслър я побутна по-близо до него и пред очите на Боулдън се появи познатата местност. Някои подробности се виждаха дори по-добре, отколкото в действителност, защото по картата нямаше мъгла. Той нанесе няколко поправки върху нея, а Кеслър му свали очилата и я прибра.

— Ще трябва да прекратим полетите дотам, докато разработим надежден метод на лечение. Не забелязахте ли там нещо характерно?

— Теренът е все планински.

— Значи в равнината няма от какво да се страхуваме. А имаше ли някакви животни?

— Ни едно не се приближи много до мене. Освен може би птиците...

— Преносителят по всяка вероятност е някакво насекомо. Е, търсенето на гостоприемника и преносителите е наша работа. А вие пазете силите си. Опасността, която ви заплашва тук, е не по-голяма, отколкото на Земята.

— Точно така — отвърна Боулдън. — А къде ми е животинчето?

Лекарят се засмя.

— С него пожънахте големи лаври. Биолозите отдавна си точат зъбите за това животно, още откакто го зърнаха за пръв път в лагера на туземците.

— Нека го гледат, колкото си искат — заяви Боулдън. — Но само да го гледат. То е подарено лично на мене.

— Сигурен ли сте?

— Така каза туземецът, който ми го даде.

Докторът въздъхна.

— Ще им предам. Много няма да се зарадват, но трябва да се съобразяваме с обичаите на местните жители, ако искаме сътрудничеството ни с тях да бъде успешно.

Боулдън се усмихна. Животинчето му ще бъде в безопасност поне още половин година. Любопитството на биолозите е напълно разбираемо, но на тази нова планета ще се намерят много други

начини да бъде задоволено то. А животинчето си е негово. Странно — за някакви си два дни той така се бе привързал към пухкавото същество. А толкова рядко се случва човек да се сблъска с такава приятна изненада — най-много веднъж на пет планети. Това безполезно, напълно безполезно същество притежаваше едно неоспоримо достойнство: между него и хората веднага възникваше силна взаимна симпатия. Да, то бе приятел на човека.

— Чудесно — каза гласно Боулдън. — И все пак къде ми е животинчето?

Лекарят сви рамене, но движението бе почти незабележимо поради безформения защитен комбинезон.

— Не можем да го пуснем да се разхожда по улиците! В съседната стая е, поставено под наблюдение.

Боулдън разбра, че докторът е много по-разтревожен, отколкото се старее да изглежда. В малката болница нямаше специално помещение за опитни животни.

— Животинчето не е преносител — уверено каза той. — Аз се разболях, още преди да ми го подарят.

— Да, знаем това. Но от какво? И дори и да сте прав, животното е било в непрекъснат контакт с вас и твърде вероятно е да се е превърнало в източник на зараза.

— Струва ми се, че местните жители не страдат от тази болест. Навсякъде, където кацах, имаше туземци, но те, изглежда, не боледуват от нея.

— Така ли? — каза лекарят и стана. — Може би. Но още е рано да се правят окончателни изводи.

Като се приближи до вратата, той издърпа от стената шнур, свърза го с комбинезона си и разпери ръце и крака. За миг комбинезонът се нажежи до бяло — само за миг, но все пак въпреки топлоизолиращия слой процедурата навярно не беше от приятните. А и отвън трябваше да се повтори същата операция. Не, лекарите явно не искаха да рискуват.

— Опитайте се да заспите — каза Кеслър. — Ако настъпи някаква промяна в състоянието ви, звъннете. Дори и да ви се стори съвсем незначителна.

— Добре — отвърна Боулдън.

И почти веднага заспа. Той заспиваше невероятно лесно.

Сестрата влезе безшумно, доколкото ѝ позволяваше защитният комбинезон. Но Боулдън се събуди. Беше вечер. Спал бе почти цял ден.

— Вие коя сестра сте? — попита Боулдън. — Хубавичката ли?

— Сестрите са хубавки, когато болният ги слуша. Я глътнете ей това.

— Ама как? Цялото ли?

— Разбира се. Вие само го глътнете, а пък аз сама ще го измъкна. Нищо няма да ви стане от сондата.

Пеги започва да движи по тялото му малък прибор и да следи скалата му, която държеше в другата си ръка. Той знаеше, че показанията на уреда се фиксират автоматично върху диаграма в някоя друга стая. Изглежда, че това бе апарат за измерване на биотоковете, който даваше възможност косвено да се следи развитието на болестта. Значи вече са разработили нови диагностични методи! Ех, да напредваха така и със самото лечение!

Сестрата сръчно извади сондата, погледна скалата, после сложи прибора в контейнера на стената. След това остави подноса на шкафчето и нареди на Боулдън да вечеря. Искаше му се да я поразпита, но тя бе толкова настойчива, че той трябваше да се подчини. Лекарите бяха взели предвид, че е частично парализиран, и храната беше течна. Може и да беше извънредно калорична, но му се стори невероятно безвкусна.

Сестрата махна подноса и седна до леглото му.

— Е, сега вече може и да си побъбрим — каза тя.

— Какво става? — рязко попита Боулдън. — Кога ще започнат да ме лекуват? Досега дори и една инжекция не са ми сложили.

— Не зная какво смятат да правят с вас лекарите. Аз съм само сестра.

— Не ме будалкайте — ядоса се той. — И вие сте лекар и в случай на нужда можете да замените Кеслър.

— Е, добре, тъй да бъде — весело отвърна тя. — Но моята диплома на лекар важи само на Земята и ще ми дадат право да практикувам тук едва след като изкарам чуждопланетната си практика.

— Но вие знаете за Ван-Даамас не по-малко от другите!

— Не отричам — отговори тя. — Само не бива да се тревожите. Струва ми се, че и вие самият се досещате — нито антибиотиците,

ните антибиотиците не са дали положителен резултат нито поотделно, нито комбинирани един с друг. Търсим нещо съвсем ново.

Да, трябваше да се досети, но въпреки всичко той продължаваше да се надява. Боулдън погледна безформената фигура до леглото и си представи Пеги, облечена в обикновен костюм. А може би той вече не ги интересува като личност? И те просто мислят как да предотвратят една вероятна епидемия?

— Как оценявате шансовете, които имам?

— По-високо, отколкото предполагате. Търсим някакъв допълнителен фактор, който ще накара антибиотиците да ви подействуват.

Той не се бе сетил за това, макар че към подобни средства прибягваха често, особено по още неусвоените планети... Беше чувал, че разпространената в планетната система на Центавър вирусна инфекция е била превъзможната едва когато започнали да комбинират един от антибиотиците с аспирин, макар че поотделно никое от двете лекарства не бе дало никакъв резултат. Но да се установи точно какво трябва да се добави към един, втори или трети антибиотик, може само чрез безброй опити. За това е необходимо време, а той няма никакво време.

— Нещо друго? — попита той.

— И това стига. Съвсем не искаме да ви внушаваме, че положението не е сериозно. Но не забравяйте, че ние работим десет пъти по-бързо, отколкото се размножават причинителите на болестта. И всеки момент може да се очаква резултат. — Тя стана. — Да ви дам ли приспивателно?

— Достатъчно приспивателно имам в краката и ръцете си. Изглежда, че скоро ще заспя много дълбоко.

— Особено ми харесва вашата бодрост — каза тя, като се наведе да закопчае нещо около врата му. — За вас вероятно ще бъде интересно да научите, че тази нощ ни предстои много работа. Разбира се, можеше просто да оставим някого да дежури тук, но ни се струва, че вие ще предпочетете всички да бъдем в лабораториите.

— Естествено — отвърна той.

— Сега ще включа датчика и той ще следи всички процеси, които протичат в организма ви. Ако имате нужда от нещо, звъннете — веднага ще дойде някой.

— Благодаря — каза той. — Ще се постарая днес да не вдигам паника.

Тя свърза шнура с комбинезона си и когато той се нажежи, сестрата изчезна зад вратата. След като излезе тя, датчикът веднага изгуби успокоителните си свойства. Боулдън би предпочел нещо по-действено.

Те са решили да работят цяла нощ, но имат ли някаква реална надежда за успех? Какво каза Пеги? Ни един от анти- и необиотиците не бе дал положителни резултати. Тя дори не бе забелязала, че се издаде. Реакцията бе отрицателна — с други думи, попаднали в средата, която би трябвало да ги унищожи, микроорганизмите-мехурчета, напротив, започват да се развиват още по-бурно. На някои планети се наблюдаваха подобни явления. Такъв си му е късметът — тъкмо с него ли трябваше да се случи това!

Боулдън прогони тези мисли и се опита да заспи. Известно време той наистина спа. Събуди се, защото ръцете му пламнаха — поне така му се стори в първия миг. Струваше му се, че някъде дълбоко в тях гори огън. Ръцете му все още му се подчиняваха по мъничко. Можеше да ги движи, макар че кожата му нищо не усещаше. До този момент основните нерви бяха останали почти незасегнати. Но сега инфекцията бе започнала да прониква навътре от повърхността. Тя бе стигнала до лактите и се разпространяваше все по-нагоре. На три-четири пръста под рамото вече нищо не чувствуваше. Развитието на болестта се бе ускорило. Ако обсъждат дали да ампутират крайниците му, все едно сега е вече късно да прибягнат до това.

Искаше му се да извика, но се сдържа. Ще дойде сестрата и ще остане при него, но това ще я откъсне от работата ѝ, която все още може да му спаси живота. Инфекцията ще стигне до раменете и ще тръгне по гърдите и гърба. Ще се добере до гърлото и той ще загуби способността да говори. Тя ще парализира клепачите му и той ще престане дори да мига. А може и да ослепее. След това тя ще намери пътечка към мозъка му.

И тогава ще настъпи крахът. Всички функции на организма му или ще се прекратят, или ще се усилят хаотично в съответствие с постепенното изключване на регулиращите центрове един след друг. Температурата на тялото му ще се покачи до смъртоносната граница

или напротив, ще спадне ниско. Смъртта ще бъде рядко мъчителна или може би лека и незабележима.

Тъкмо затова не повика сестрата.

И още, защото чу някакъв странен звук.

То бе нещо средно между мъркане и умолителен писък. Той позна гласа на животното, което му бе подарил туземецът. Та нали то бе затворено в клетка в съседната стая. По-късно и самият Боулдън не можеше да обясни защо бе направил това, което направи. Не знаеше дали се бе ръководил от разума или от инстинкта. Но нали тези две понятия са противоположни и тъкмо затова всъщност са неприложими към човешкото съзнание, защото то е единно и неделимо.

Боулдън се свлече от леглото. Не можеше да стои прав и запълзя някак си на лакти и колене. Не чувствуваше болка. Само костите му все така пламтяха. Стигна до вратата, изправи се на колене и посегна към дръжката, но не можа да я хване. След няколко неуспешни опита той я натисна с брадата си и после я пусна. Вратата се отвори и той се намери в съседната стая. Почувствувало приближаването му, животинчето записука по-силно. Боулдън видя в ъгъла две горящи жълти кръгчета и запълзя към клетката.

Тя бе затворена с резе. Животинчето трепереше от нетърпение, натискаше се с цялото си тяло о мрежата и се стремеше да докосне ръцете му. Боулдън се добра до резето, но парализираните му пръсти не можеха да го помръднат. Животинчето ги облиза нежно.

После всичко тръгна по-лесно. Боулдън не усещаше какво правят пръстите му, но резето внезапно поддаде и животинчето изскочи от клетката право върху гърдите му.

Човекът падна на пода, но само се зарадва, че догадката му се оказа вярна. Местните жители не току тъй му бяха подарили животното. Те водят тежка борба за съществуване и не могат да си позволят да хранят безполезни любимци. Не, това животинче е извънредно полезно. В тъмнината то се търкаше в безчувствените му ръце и от гъстата му козина изскачаха сини искри. Сега то вече не скимтеше, а високо и звучно мъркаше доволно, докато ближеше пръстите на Боулдън и се търкаляше по краката му.

Няколко минути по-късно човекът реши, че може би ще успее да се добере до стаята и до леглото си, като се подпира на животинчето. Криво-ляво стигна дотам и останал съвсем без сили, падна напърно на

одеялото. Животинчето се качи на леглото и ласкаво се притисна до него. Боулдън бе твърде слаб, за да го отблъсне, пък и не му се искаше да прави това. Полека-лека той се намести по-удобно. Не, сега вече няма да умре.

На сутринта Боулдън се събуди много преди да дойде лекарят. Лицето на Кеслър бе измъчено, усмихваше се механично. Ако знаеше в какво превръща микроекранът неговата усмивка, веднага щеше да се откаже от този свой опит да ободри пациента си.

— Както виждам, вие сте юнак — отбеляза той с престорена веселост. — Е, и нашите работи вървят добре.

— Радвам се — отвърна Боулдън. — Нима успяхте да направите така, че поне един антибиотик да не стимулира размножаването на тези топчета?

— Много се страхувах, че ще се досетите — измърмори с въздишка лекарят. — От вас нищо не може да се скрие!

— Можехте да ми вкарате физиологичен разтвор и да кажете, че това е някакво съвсем ново и много действено средство!

— Медицината е отрекла този метод още преди около два века. Като забележите, че не настъпва подобрене, веднага щяхте да се почувствувате даже по-зле. Овладеяването на новите планети не протича гладко и ние се сблъскваме с напълно реални, а не с въображаеми опасности. Налага се да приемаме фактите такива, каквито са.

Той примижа и погледна Боулдън малко смутено. Микроекранът пречеше и на неговото зрение.

— Успяхме да постигнем някои неща, макар че може би няма да ми повярвате. Намерихме необиотик, към който са прибавени една сол на калция и два антихистаминни препарата и в него микроорганизмите престават да се развиват по-бързо от обикновено. Като променим малко състава на лекарството, може би с някоя калиева сол... и стоп! Току-виж опънат крачка.

— Ефективността на това средство ми се струва съмнителна — отбеляза Боулдън. — И изобщо имам впечатление, че вървите по неправилен път. Вижете какво може да се постигне чрез индукция на биотокове.

— Какви ги приказвате? — попита изумен лекарят, като дойде още по-близо до Боулдън и подозрително загледа издутото одеяло

върху коленете му. — Бълнувате ли? Да не сте забелязали нещо особено?

— Не крещете на болните! — Боулдън го заплаши с пръст и изпита невероятна гордост. Наистина не усещаше пръста си, но все пак той му се подчиняваше! — Вие, Кеслър, ще трябва да се примирите с факта, че понякога се налага докторът да се поучи от болния на това, което болният е научил от местните жители.

Но Кеслър не го чуваше. Той се бе втренчил като омагьосан във вдигнатата ръка на Боулдън.

— Движенията ви са почти нормални — каза той. — Имуניתетът ви е победил болестта!

— Разбира се, че имам имунитет — отвърна Боулдън. — Също както и местните жители. Само че не вътрешен, а външен.

Той сложи длан върху животинчето под одеялото. Животинчето не пожела да се отдели от него — е нищо, сега вече ще бъдат винаги заедно.

— Аз въпреки всичко съм в състояние да разсея някои от съмненията ви, докторе. Тази болест поражда и местните жители. Тъкмо затова те са забелязали нейните симптоми у мен. И са ми дали най-сигурното лечебно средство и ми показаха как да го прилагам. Но аз разбрах всичко малко преди да стане вече късно. Ето го моят имунитет — и като отгърна одеялото, той посочи животинчето, което се бе свило доволно в краката му. То вдигна глава и близна пръстите му. И Боулдън усети как розовото езиче го докосна.

Като изслуша обясненията му, лекарят престана да се възмущава толкова силно. Макар че това бе нечувано нарушение на всякаква антисептика и хигиена, той не можеше да не признае, че болният се чувства много по-добре. Кеслър внимателно изследва ръцете и краката на Боулдър с рентгеномикроскопа. Той бутна апарата до стената, сложи му калъфа и каза:

— Няма съмнение, че инфекцията е започнала да намалява. В много от засегнатите по-рано участъци не можах да открия нито един микроорганизъм. Но не разбирам на какво се дължи това. Вие твърдите, че животното само ви ближе и не ви хапе, следователно в кръвта ви не навлизат никакви вещества от него. Казвате, че като че ли е достатъчно дори и това, че то е близо до вас... — Той поклати глава.

— Аналогията, която правите с електрическата мрежа, не ми се струва убедителна.

— Казах първото нещо, което ми хрумна. Не твърдя, че е непременно така, но във всеки случай не бива да се отрича подобна възможност.

— От друга страна, микроорганизмите наистина се натрупват по нервите — продължи замислен лекарят, — а знаем, че нервната енергия в известна степен е електрическа. Ако увеличим потенциала ѝ, микроорганизмите могат да загинат вследствие на йонна дисоциация — той погледна изпитателно животинчето. — Може би вие наистина заимствувате нервна енергия от това животно. В такъв случай възниква възможност да се лекува болестта с електричество.

— Само, моля ви се, не изпитвайте метода си върху мене — запротестира Боулдън. — Бях вече в ролята на опитен заек — стига ми толкова! Намерете си някой здрав човек, а аз ще си остана верен на местното лечение.

— И през ум не ми минава да си правя опити с вас, докато сте в такова състояние. Защото още не може да се смята, че сте вече вън от всякаква опасност.

Но Кеслър се издаде, когато излизаше: не свърза комбинезона с мрежата и той не се нажежи.

Боулдън се засмя на този негов пропуск и погали меката козина. Скоро ще бъде съвсем здрав!

Оздравяването му обаче вървеше по-бавно, отколкото се бе надявал, макар че Кеслър, който продължаваше опитите си, изглежда, бе доволен. Оказа се, че пагубните мехурчета могат да се унищожават с електричество, но силата на тока, необходима за това, бе опасна за пациента. Единственото надеждно лечебно средство си оставаше животинчето на Боулдън.

Кеслър откри, че микроорганизмите не могат да се развиват без междинен гостоприемник. По всяка вероятност такива бяха комарите или кърлежите. За да се установи това със сигурност, трябваше да се проведат продължителни изследвания в планините. Във всеки случай обаче сложните предпазни мерки срещу инфекцията се оказаха излишни. Микроекраните и защитните комбинезона бяха върнати в склада. Боулдън не можеше да зарази никого.

Както и животинчето му, у което и след най-внимателна проверка не откриха никакви паразити. То бе чистопътно и ласкаво и бе много приятно да го галиш. Боулдън имаше късмет, че най-страшната болест на Ван-Даамас се лекува толкова лесно.

Минаха обаче няколко дни, преди той да укрепне достатъчно, за да бъде в състояние да напусне малката болница в покрайнините на селището. Най-напред му разрешаваха само да седи в леглото, а след това и да ходи из стаята. Колкото повече сили набираше Боулдън, толкова по-дълго животинчето прекарваше в леглото и се задоволяваше с това, че не изпускаше своя приятел от погледа си. То вече не скачаше и не играеше, както преди. „Това е, защото съвсем се е опитомило“ — обясняваше Боулдън на сестрата.

Най-сетне настъпи утрото, когато Кеслър не можа да открие ни едно мехурче в организма на Боулдън. Силите му, които се бяха възвърнали, и отново придобитата чувствителност на кожата на ръцете и краката му показваха, че е напълно здрав. И ето че го изписаха. Пеги трябваше да го изпрати до в къщи. Представилата се възможност да прекара още малко в компанията ѝ можеше да му бъде само приятна.

— Виждам, че сте вече съвсем готов! — каза тя, развеселена от нетърпението му.

— Разбира се! — възкликна той, извърна се към леглото и изкомандува: — Хайде, Животинче!

Животното вдигна глава и Пеги пак се засмя.

— Още ли не сте му избрали име? Отдавна трябваше!

— Но то си се казва Животинче! — възрази ѝ Боулдън. — Как иначе да го наричам? Доктор ли? Или Герой?

Пеги сбърчи нос.

— Да, май че сте прав, тия имена много не подхождат, макар че то наистина ви спаси живота.

— Да, но това не зависеше от него. Затова пък то притежава всички качества на очарователно домашно животинче. Ласкаво, послушно, понякога палаво и много чисто. И най-важното — не иска нищо друго освен да бъде близо до стопанина си и да се търка в краката му.

— Е, тогава наричайте го просто Животинче и толкова — отвърна Пеги. — Да тръгваме, Животинче!

Но зверчето не ѝ обърна никакво внимание и бавно слезе от леглото едва когато го повика Боулдън. То се стараеше да не изостава от него нито крачка и отначало съумяваше да направи това, защото Боулдън беше още слаб и те вървяха бавно.

Бе пладне. Слънцето сияеше ослепително и сякаш в цялата Вселена нямаше по-хубаво място от Ван-Даамас. Да, сега, когато смъртта бе победена, планетата бе прекрасна за Боулдън. Той весело бърбеше с Пеги. Тя се бе оказала чудесна събеседница.

Изведнаж Боулдън видя туземеца, който му бе подарил животното. Бяха минали пет и още седем дни — той бе удържал на думата си. Останалата част от племето, разбира се, също бе в селището. Още отдалеч Боулдън му се усмихна приветливо. В отговор туземецът вдигна лъка си и погледна не към тях, а по-нататък, към болницата.

Ръката с лъка бе вдигната в заплашителен жест, но Боулдън не я забелязваше. Той внезапно почувствува, че му липсва нещо и погледна надолу. Животното го нямаше край него. Огледа се.

То конвулсивно се гърчеше в праха. После с мъка се изправи на подгъващите се лапички и несигурно тръгна към Боулдън, опита се да скочи, отново падна, обърна се, видя къде е стопанинът му и отново тръгна към него. Изскимтя веднаж и розовото му езиче се подаде от устата. Тогава туземецът го улучи с една стрела право в сърцето и го прикова към земята. Късата опашка трепна и животинчето замря.

Боулдън не можеше да помръдне. Пеги се бе вкопчила в ръката му. Туземецът се приближи до зверчето и няколко секунди го гледа мълком.

— Все едно, скоро умирай — обърна се той към Боулдън. — Изгорял отвътре.

Той се наведе. Ясните жълти очи бяха изгаснали, изглеждаха избледнели под лъчите на слънцето.

— Дал на тебе негово здраве — каза с благоговение вандаамасецът и счупи забитата стрела.

Стрелата имаше наситен син цвят.

Сега във всички селища на Ван-Даамас живеят животинките на Боулдън. Нарекоха ги с някакво по-научно име, но никой не си го спомня. Държат ги в заградени места в покрайнините на селищата,

далеч от жилищните постройки — също както ги отглеждат местните жители.

По едно време се говореше, че не е научно да се използват животни за лечение и че би трябвало да се конструира апарат, който да ги замени. Може и така да е. Но овладяването на новата планета е сложна задача и много е трудно да се отдели време за допълнителни изследвания, когато съществува вече надеждно лекарство. А то е много надеждно и болестта дори не се смята за опасна.

Пък и да не бе така, животните не могат да станат приятели на човека, макар че може би тъкмо то е единственото нещо, което тези ласкави, умни, жълтооки същества биха искали. Но същото качество, което ги прави толкова ценни, е непреодолима пречка за това. Силата често се превръща в слабост. Нервната енергия на тези животинки е твърде голяма и действието ѝ върху здрав човек е много вредно, защото нарушава коренно крехкото равновесие в организма му. Още не е изяснено по какъв начин се предава енергията, но самият факт, че това става, е във всякакво съмнение.

Само хората, които заболяват от „мехурчестата смърт“ и имат нужда от допълнителна енергия, за да унищожат микроорганизмите, натрупващи се в тъканите около самите нерви, получават разрешение да гаят животинките на Боулдън.

И в края на краищата умира не човекът, а животното. Местните жители са прави: на такова зверче може да се помогне само с едно — да го убиеш бързо и безболезнено.

За животните се полагат големи грижи и за тях се говори с изключително уважение. Децата се стремят да играят по-близо до тях, но високите здрави стени са надеждна преграда. А възрастните ласкаво им махат, когато минават покрай клетките им. Но Боулдън никога не се приближава до заградените места и никога не заговаря за техните обитатели. Приятелите му смятат, че му е тежко да си спомня, че той е бил първият землянин, убедил се колко полезни са тези пухкави зверчета. Приятелите му са прави. Боулдън с удоволствие би се отказал от тази чест. Той свято пази синята стрела. Сред местните жители има майстори, които много лесно могат да му я поправят. Но той не се нуждае от услугите им. Иска стрелата да си остане такава, каквато си е.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 42,43,44/1974 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.